

endvidere, at udenlandsk Storkapital er uden mærkbar Indflydelse paa Biografteaternæringen der. Men derved maa bemærkes, at svensk Filmvirksomhed fra sin første Begyndelse er vokset frem i intim Tilknytning til fri Næring, og at den svenske Filmindustri er betydelig mere produktiv end den danske og ved sin nære Tilknytning til Storindustrien raader over store Pengemidler. Men selv om denne Omstændighed i Forbindelse med de gunstige Valutaforhold har bevirket, at man, i hvert Fald foreløbig, er i Stand til at holde udenlandsk Kapital ude fra Biografteatervirksomheden, saa har den fri Næring dog ogsaa i Sverige bevirket, at denne mere og mere beherskes af store kapitalstærke Sammenslutninger. Saaledes ejes en meget stor Del af Landets største og bedste Biografteatre af det paa Filmens og Biografvirksomhedens Omraade førende Selskab „Svensk Filmindustri“, og Ulemperne herved er aabenbare. Indenfor de svenske Biografteaterejeres Kreds ser man derfor ikke uden Bekymring paa denne Udvikling. Medens man blandt disse tidligere har været Modstandere af Bevillingssystemet, har der i de senere Aar vist sig et Omslag i saa Henseende, saaledes at man ikke længere er utilbøjelig til at overveje at søge et Bevillingssystem i Lighed med det danske indført for at hindre, at de kapitalstærke Sammenslutninger rundt om bygger ny store Biografteatre og derved ødelægge de allerede eksisterende Biografteatre, som ejes af mindre kapitalstærke Enkeltpersoner.

Om den fri Næring i Sverige iøvrigt har medført Fordele fremfor Tilstandene i Danmark, maa anses for tvivlsomt. Vel er der, som ovenfor antydet, opført en Mængde smukke og tidssvarende Biografteatre, men Omkostningerne herved maa Publikum betale, idet Billetpriserne er betydelig højere end i Danmark. Erfaringerne her fra Landet viser iøvrigt, at Bevillingssystemet ikke er til Hinder for Opførelsen af rummelige og moderne Biografteatre. Hvad de foreviste Films Kvalitet angaar, kan der næppe paapeges nogen Forskel mellem Danmark og Sverige i dette Lands Favør. Trods den betydelige nationale Filmindustri er langt den største Del af de i Sverige fremførte Film ligesom i Danmark af amerikansk Oprindelse, og det er i det store og hele de samme Film, der opføres i de to Lande, idet de amerikanske Filmoptagelsesselskaber i Reglen ikke sælger Film til det enkelte Land, men til Skandinavien under eet. I denne

Forbindelse bemærkes, at fri Næring og den deraf følgende større Efterspørgsel efter Film nødvendigvis maa medføre Tendens til at nedsætte Kassationsprocenten og altsaa Forevisning af ringere Film.

Efter Justitsministeriets Formening kan der saaledes ikke fra Udlandet hentes Argumenter, der er tilstrækkelig afgørende for at forlade det nugældende Bevillingssystem og gaa over til fri Næring, idet tværtimod fri Næring, som Erfaringen viser, vil medføre Trustdannelser og Fare for, at udenlandsk Kapital erobrer den indenlandske Filmvirksomhed. Men ogsaa andre Hensyn taler mod et saadant Skridt. Det er i dansk Ret en almindelig Regel, at der til Forevisning af offentlige Forlystelser, hvad enten det nu drejer sig om Teater, Cirkus eller andre Forlystelser, kræves en Bevilling eller dog Polititilladelse, og det synes vanskeligt at begrunde nogen Undtagelsesstilling for Biografteatervæsenet i saa Henseende. Hvilke Synspunkter man end vil anlægge overfor Filmen, maa det indrømmes, at den i kulturel Henseende er en Faktor af Betydning, og at det derfor maa anses for meget uheldigt, hvis den bliver en almindelig Salgsvarer, som det staar enhver aabent at udnytte, hovedsagelig med økonomisk Fordel for Øje.

Indenfor selve Faget er der ogsaa afgørende Modstand mod Indførelse af fri Næring. I de Henvendelser, Justitsministeriet har modtaget fra Fællesrepræsentationen for Danmarks Biografteatre i Anledning af Lovens Revision, fremhæves saaledes, foruden de ovenfor anførte Betæneligheder med Hensyn til udenlandsk Kapital, Hensynet til de nuværende Bevillingshavere. Disse har i Tillid til den nugældende Ordning i vidt Omfang anvendt Kapital, det være sig opsparet eller tilvejebragt ved Laan, til Opførelse af ny Teatre eller Ombygning og Modernisering af ældre. Herved har de paagældende ofte maattet indrette sig med Amortisation af den anvendte Kapital i en længere Aarrække for Øje, og Indførelse af fri Konkurrence maa i mange Tilfælde befrygtes at ville medføre økonomisk Ruin for disse Mennesker.

Fri Næring kan endvidere befrygtes at ville blive skæbnesvanger for en Række Talescene-Teatre, navnlig i Provinsbyerne, hvor disse Teatre allerede i Forvejen lider under Konkurrencen med Filmteatrene. Ved Siden af det kulturelle Tab, dette vilde betyde, vilde en saadan Udvikling gøre en Mængde Skuespillere brødløse og derved forøge den allerede betænkelig store Arbejdsløshed indenfor dette Fag.